
CLASSIS DECIMA
EVACUANTIUM.

III. EMMENAGOGA, ET ARISTOLOCHICA.

Quæ menstrua movent, *Emmenagoga*, quæ lochia, *Aristolochica* dicuntur. Horum varia est pro varietate causæ materia: si enim in fibrâ major rigiditas, tensio, elasticitas, spasmus, refundi possit, emollientia, laxantia, antihysterica, tum emmenagoga, & aristolochica sunt; si sanguinis adit penuria, hæmatopoesin augmentia; si abundantis tenacitas, spissitudo peccet, diluentia, saponacea; si demum mucosi visciditas culpari potest, incidentia, stimulantia, auxilio sunt.

Indicantur 1mo Ab ætate
2do a Plethora,
3tio a morbo hinc pendente.

Præter illa, quæ inter cardiaca stimulantia dicta, etiam inter sudorifera relata, huc spectant speciatim

---

EX VEGETABILIBUS.

ARISTOLOCHIA *Off. Botanicorum.* Classis Naturalis Fructiflorarum. *Germ.* Osterluccey. *Gallis* Aristoloché. *Anglis* Birthwort.

Aristolochia caule ramoso, floribus solitariis, erectis. Duas una definitione, officina aristolochias complecti.

plectitur, rotundam nempe, & longam: utraque aromatica, amara, acris est, rotunda tamen efficacior longâ, morbis uteri frigidis dicata, ut etiam epilepsiæ ab utero proficit, SCHONBORN, FERNEL, suppressioni mensium a mucositate medeatur, aithmati humoralis, orthopnœæ obveniat, FERNEL. Specificum in podagra medicamen alii voluere, sed experimenta non respondent; antiarthritica tamen adhuc video laudari tincturam, & extractum, granorum quindecim dosi *Ephemerid. N. C.* Externe carnem mortuam corrodit pulvis, sive in ulcere, sive fistula, FALLOPIUS, & hodie ubique adhibetur. Pulvere aristolochiæ longæ in aqua veronicæ cocto, & cum petiis applicato, ulcus tibiæ cacoethes, quod anni spatio frustra chirurgus obligarat, paucorum dierum spatio consolidavit SIM. PAULI, & ad genitalium ulcera laudat TRAGUS. Interne utraque in pulvere datur, a scrupulo ad drachmam semis, in decocto drachmarum duarum, trium pondere, sed amarum est: in usum externum unciæ semis dosi præscribitur. Aristolochia vulgaris hodie non est magni usus.

ARTEMISIA P. I. p. 110.

CHAMÆMELUM *Off. Botanicorum* MATRICARIA. Classis Naturalis Compositarum Radiatarum.

Matricaria foliis pinnatis, pinnis latis, capillaribus, multifidis, odorata, amara est, uterina, carminans, antinephritica, in balneis, clysteribus, sæpius recepta.

CHAMOMILLA *Off. Botanicorum* CHAMÆMELUM. Classis Naturalis Compositarum Radiatarum. *Germ.* Camillen. *Gallis* Camomille. *Anglis* Cammomile.

Chamæmelum foliis lanuginosis, pinnatis, pinnis capillariter multifidis, præcedenti efficacius, menses pellit, dolores uteri spurios, intestinorum colicos, sopit.

H 5

Ex-

Externe potenter resolvit, discutit, lenit, tumoribus applicatum: familiari in usu est. In pulvere scrupulus unus, drachma semis datur, in infuso manipulus semis præscribitur, majorem quantitatem cataplasmae deposcit.

CROCUS P. I. p. 91.

DICTAMNUS P. I. p. 116. 117.

FERRUM p. 45. 46. 47.

HELLEBORUS niger Vide *Venena*.

MARRUBIUM album Off. *Botanicorum*. Classis Naturalis Ringentium. Germ. Andorn. *Gallis* Marrubin. *Anglis* Horehound.

Marrubium denticulis calycinis setaceis, uncinatis, in decocto sanguini mixtum, hunc rubicundiorum, & fluidiorum, quam spiritus salis ammoniaci reddit, SCHWENKE, ut deobstruens, attenuans egregium in infarctu viscerum, hæmorrhoidibus: prodesse in eductione puris tenacis cum melle incoctum, imo etiam valere expressum succum, BOERHAAVE probavit, confirmavit LOESEKE. Scirrhum hepatis etiam dissolvere posse, CHOMBL. Cæterum inter emmenagoga non infimum locum habet BORELLO, & aliis. Ptyalismum mercurialem juvare LINNÆUS.

Prostat aliquibus in officinis *Syrupus* de prasio,

MATRICARIA Off. *Botanicorum*. Classis Naturalis Compositarum Radiatarum. Germ. Mutter-Kraut. *Gallis* Matricaire. *Anglis* Feverfew.

Matricaria foliis pinnatis, ovato-incisis, pedunculis ramosis, multi aromatis, singularis tamen planta, ictero dicata est, menses evocat, uterum purgat, dolores a partu sopit, potu, fotu, clysmate. Datur in pulvere ad scrupulum, drachmam semis; succus etiam ad unciam unam: ad libram aquæ herbæ manipulus semis infunditur, etiam instar Thee comæ, seu summitates

---

EVACUANTIA. 123

---

mitates fumuntur. Debilior chamamelo est HAL-
LERO. Scopo carminante clysteribus etiam sæpius
recipitur.

PRÆPARATA. *Aqua stillatitia, oleum stillatitium.*

MELISSA P. I. p. 94.

MENTHA. P. I. p. 124. 125.

MEUM. p. 115.

PULEGIUM. P. I. p. 126.

ROSMARINUS p. 105.

RUTA P. I. p. 127.

SABINA. P. I. p. 127. 128.

GUMMI. RESINÆ.

ASA FOETIDA

GUMMI AMMONIACUM.

BDELIUM.

GALBANUM.

OPOPANAX,

SAGAPENUM,

MYRRHA,

SALINA.

BORAX. p. 63. 64.

AN.

**ANTI - EMMENAGOGA , ET
ANTI - ARISTOLOCHICA.**

---

1. Revellentia Chirurgica.
2. Adstringentia.
3. Inviscantia.
4. Opiata.
5. Repercutientia frigida.

CLAS-